EU:N LAAJENTUMINEN: UHKIA JA MAHDOLLISUUKSIA

Timo Miettinen, akatemiatutkija
Helsingin yliopisto

LAAJENTUMINEN

- Laajentuminen agendalla tauon jälkeen: lähialueiden vakauspolitiikasta geopoliittisen välttämättömyyden kieleen
- Energia ehtyi 2010-luvulla sisäisten kriisien takia, nyt lähtenyt uudestaan käyntiin
- Uusia ehdokasmaita Ukraina ja Moldova, Georgia (kandidaattistatus 2023)
- Länsi-Balkanin ehdokasmaat: Albania, Bosnia ja Hertsegovina, Montenegro, Pohjois-Makedonia ja Serbia (+ Turkki)
- Laajentuminen ja syventyminen eivät sulje toisiaan pois, laajentuminen myös tapa uudistaa unionia

HUOMIOITA SUOMEN KANTAAN

1. Merittiperusteisuus tärkeää, mutta samalla on keskeistä varmistua neuvottelujen etenemisestä. 35 asiakokonaisuutta, joiden avaaminen ja sulkeminen vaatii yksimielisyyden = 70 kohtaa, jossa yksittäinen maa voi pysäyttää prosessin. Sitoumuksia tarvitaan.
2. EU:lta vaadittavat uudistukset jakautuvat kahteen: rahankäyttö ja päätöksenteon rakenteet. Maatalous- ja aluetukiin isoimmat paineet. Tarvitseeko jokainen jäsenmaa komissaarin?
3. Ulkopolitiikan alueella EU vaatii toimintakykyä. Mielestäni määräenemmistöpäätöksiä pitäisi edistää laajemmin kuin mitä hallitusohjelmassa sanotaan.
4. Perussopimusten uudistaminen ei itseisarvo vaan väline. Paljon voidaan tehdä ilman sitä, mutta oikeusvaltiokysymyksissä raja tulee vastaan.